

[Finansministeren.]

i en vanskelig tid. Det er ikke skjult heller, hvilke beløb det drejer sig om, og det er ikke begrundet hverken med afgiftsteknik eller andre ting.

Jeg synes heller ikke, man kan tale om, at det er camoufleret, når der fremsættes et åbent lovforslag til behandling her i tinget, og det har da også vist sig, at de ærede ordførere har været skarpsindige nok til at finde ud af, hvad hensigten er med forslaget.

Det er blevet nævnt, om der var andre muligheder for at imødekomme landbrugets likviditetsbehov, og jeg vil gerne oplyse her fra folketingets talerstol, som jeg også gjorde det i fremsættelsen, at vi har under forhandlingerne om dette prøvet på at opstille regler og udarbejde lovforslag vedrørende lånelove, således at man direkte lånte penge ud af statskassen til landbrugerne, for at de kunne styrke deres likviditet i den nuværende stilling. Disse forslag har vi imidlertid måttet opgave, og når vi opgav dem, var det, fordi administrationsomkostningerne ved de mange, relativt små lån ville være alt, alt for store. Det er ikke således, at vi regnede med, at alle landbrugere ville have et sådant lån; men regnede vi bare med, at en tredjedel ville have sådanne lån, svarende til deres momsindbetalinger, så ville disse lån, hvis det var 10-årige lån, andrage i administrationsomkostninger 38 mill. kr. med tinglysningsarbejde, med opkrævning af halvårige terminsydelser osv., og jeg mener faktisk, at det ville være et ringere forslag at fremsætte her i folketinget, et forslag, der ville give uproduktive udgifter på 38 mill. kr. Og som hr. Svend Haugaard sagde: meget kan man sige om, at dette forslag synes man ikke om i princippet, men man kan i hvert fald ikke sige, at det belaster staten med store, nye administrationsomkostninger, fordi man udskyder betalingsterminerne.

Det er blevet sagt her i dag, at landbruget i forvejen havde en særordning, og det kan jo ikke bestrides, hvad enten det så er ud fra regnskabstekniske synspunkter eller ud fra likviditetsmæssige synspunkter. Det var vel således under den udvalgsbehandling, der foregik i foråret 1967 og i foråret 1966, at disse to synspunkter spandt sig ind i hinanden, selv om den officielle motivering,

som hr. Grünbaum sagde, var det regnskabs-tekniske synspunkt.

Det er jo også rigtigt, at der fra landbrugets side og fra et af folketingets partiers side hele tiden, også i fjor, blev forlangt en årsafregning for landbrugets og fiskeriets moms. Det gik man ikke ind på fra anden side, men der har faktisk ikke været ro om terminerne på noget tidspunkt, man har hele tiden givet landbruget en særstilling, som imidlertid ikke var tilfredsstillende for landbrugets eget ønske. Jeg skal imidlertid ikke komme stærkt ind på dette; vi ved jo, at landbruget har en ganske speciel situation.

Når hr. J. O. Krag spørger mig, hvad jeg vil gøre ved andre erhverv, så vil jeg sige, at hvis der dukker et helt erhverv op, som har lige så store afsætningsvanskeligheder og lige så vanskelig en prisudvikling, som landbruget har haft i de sidste 10 år, et erhverv, som er lige så stærkt ramt af markedsadskillelsen i Europa, så at det har foranlediget igennem en næsten 10-årig periode, at staten måtte træde til med specielle støtteordninger — igennem den socialdemokratiske regeringstid har det jo ikke været ukendt at yde støtteordninger til landbruget; lige fra 1961 og frem til i dag har det været helt klart, at landbruget havde i forhold til de andre erhverv, som ikke havde sådanne støtteordninger, en ganske særlig vanskelig stilling på grund af markedsadskillelsen og på grund af, at man var så afhængig af verdensmarkedspriserne, som tilfældet har været — skulle et sådant erhverv dukke op — jeg vil ikke håbe for Danmark, at det skulle blive tilfældet — så vil regeringen naturligvis også se på dette erhvervs problemer.

Der har ikke for regeringen foreligget en trussel fra et af regeringspartierne side, således som hr. J. O. Krag var inde på.

Jeg vil gerne sige til hr. Aksel Larsen, at denne ordning forøger jo ikke statens udgifter. Det, der sker, er, skal vi sige, en betalingsstermsforskydning; det er altså ikke et tab, staten lider, men det er en ekstra kredit, der ydes. Regeringen er indstillet på at nå frem til andre og bedre former for landbrugsstøtte; men den 2-årige ordning, som blev tilrettelagt i fjor, må løbe sin tid ud, før man kan få enighed om og tilslutning til en ny og efter mit håb mere